

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

शैक्षणिक दिनदर्शिका

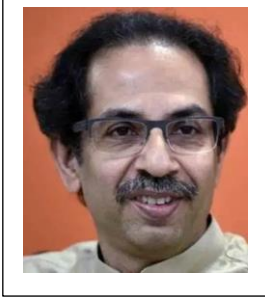
(इयत्ता पहिली)

डिसेंबर २०२० ते एप्रिल २०२१

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

प्रेरणा व मार्गदर्शन

मा.ना.उद्धवजी ठाकरे
मुख्यमंत्री
महाराष्ट्र राज्य

मा.ना.अजित पवार
उपमुख्यमंत्री
महाराष्ट्र राज्य

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.बच्चू कडू
राज्यमंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.वंदना कृष्णा(भा.प्र.से.)
अपर मुख्य सचिव
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मा.विशाल सोळंकी(भा.प्र.से.)
आयुक्त (शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य

शुभेच्छा संदेश...

जीवनातील विविध समस्यांना सामोरे जाताना शिक्षणाची ज्योत तेवत ठेवणाऱ्या असंख्य बालकांसमोर कोविड-१९ मुळे एक नवीन आव्हान उभे राहिले आहे. सर्व पालक, शिक्षक, शिक्षणप्रेमी यांच्यापुढे भविष्यातील शिक्षणाच्या व्यवस्थेबाबत प्रश्न निर्माण झाले आहेत. पण पुरोगामी महाराष्ट्र या अडचणीतूनही मार्ग काढून विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या आरोग्याला प्राधान्य देऊन विद्यार्थ्यांचे शिक्षण होत राहिल यासाठी प्रयत्न करत राहिल आणि शिक्षणातही मागे राहणार नाही याची मला खात्री आहे.

आरोग्याला प्राधान्य देऊन शिक्षण चालू ठेवता येईल काय यावर शासन पातळीवर बरीच चर्चा होऊन शाळा बंद असल्या तरी मुलांच्या शिकण्याची प्रक्रिया कायम ठेवण्यासाठी शालेय शिक्षण विभाग 'शैक्षणिक दिनदर्शिका' घेऊन येत आहे. शिक्षण विभागाच्या या प्रयत्नांना सर्व शिक्षक, विद्यार्थी, शाळा व्यवस्थापन समिती व पालकांनी सकारात्मक प्रतिसाद द्यावा असे आवाहन मी या निमित्ताने करते.

सर्वांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या शुभेच्छा!

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य

मनोगत

सर्व विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांना नमस्कार !

कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे निर्माण झालेल्या आपत्कालीन परिस्थितीचा आपण सर्वच जण धैर्याने सामना करीत आहोत. या परिस्थितीमुळे शिक्षणक्षेत्रावरही परिणाम झाला असला तरी राज्यातील सर्व विद्यार्थ्यांचे शिक्षण सुरु रहावे यासाठी तसेच शिक्षणाशी, शिक्षकांशी त्यांचा संबंध तुटू नये यासाठी मागील ८ महिन्यांपासून आम्ही 'शाळा बंद, पण शिक्षण आहे...' ही अभ्यासमाला सुरु ठेवली होती आणि त्याला महाराष्ट्रभरातून प्रचंड प्रतिसाद मिळाला. प्रत्यक्ष शाळा सुरु करण्यात अनेक अडचणी आहेत त्यामुळे आपण डिजिटल माध्यमातून शिक्षण देण्याचा निर्णय घेतला आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेने **शैक्षणिक दिनदर्शिकेची** निर्मिती केली आहे. आम्ही दीक्षा, रेडिओ, टेलिव्हिजन, अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) इत्यादी माध्यमातून विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी प्रयत्नशील असून त्याचाच एक भाग म्हणून शैक्षणिक दिनदर्शिका तयार करण्यात आली आहे. या शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर शिक्षक, पालक यांनी अत्यंत विचारपूर्वक करून विद्यार्थ्यांचे शिकणे अधिक समृद्ध करणे आवश्यक आहे. प्रत्यक्ष शाळा सुरु होत नाहीत तोपर्यंत विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून आपल्या सवडीनुसार आणि वेळेनुसार शिक्षण घेऊ शकणार आहेत. यामध्ये अध्ययन पूरक साहित्य, कृती, स्वाध्याय यांचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे. आतापर्यंत माहे नोव्हेंबर अखेर पर्यंतच्या शैक्षणिक दिनदर्शिका आपणापर्यंत पोहोचल्या आहेतच. यापुढील म्हणजेच माहे डिसेंबर 2020 ते एप्रिल 2021 या कालावधीची शैक्षणिक दिनदर्शिका आपणापर्यंत पोहोचविण्यास विशेष आनंद होत आहे. या उपक्रमास शिक्षक, पालक व विद्यार्थी यांनी दिलेल्या सकारात्मक प्रतिसादामुळे शिक्षणाची प्रक्रिया सुरु ठेवण्यातील आमचा प्रयत्न यशस्वी होत असल्याचे समाधान वाटत आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा प्रमुख उद्देश हा या संकटाच्या कालावधीमध्ये देखील विद्यार्थी शिक्षणप्रवाहात रहावा हाच आहे. आरोग्यासोबतच विद्यार्थ्यांचे शिक्षण हे ही महत्वाचे आहे. यासाठीच घरी बसून देखील विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून त्यांच्या वेळेनुसार शिकू शकणार आहे. तसेच शिक्षक या दिनदर्शिकेचा वापर करून विद्यार्थ्यांचे अध्ययन अधिक सुखकर करण्याचा प्रयत्न करतील यात शंका नाही. शाळा बंदच्या कालावधीमध्ये प्रत्यक्ष शाळेत जावून अनुषंगिक कृती तसेच अध्ययन अनुभव पूर्णतः देणे शक्य होणार नाही पण काही अध्ययन अनुभव हे या उपलब्ध ई-साहित्याच्या माध्यमातून देणे नक्कीच शक्य होणार आहे.

आपण सर्व या शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा एक अध्ययन-अध्यापन साहित्य म्हणून उपयोग कराल असा विश्वास आहे.

राहुल द्विवेदी (भा.प्र.से.)

संचालक

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण

परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

नमस्कार विद्यार्थी मित्रहो,

सध्या कोविड-१९ या रोगामुळे संपूर्ण जग विविध समस्यांना सामोरे जात आहे. त्याला शिक्षणक्षेत्रही अपवाद नाही. जगभरातील शाळा-महाविद्यालये अनिश्चित काळासाठी बंद आहेत. शिक्षक, विद्यार्थी, पालक हे सर्वजण शाळा कधी सुरु होणार याविचारात आहेत. शाळा सुरु करता येत नसल्या तरी शिकणे जास्तीत जास्त समृद्ध करता येऊ शकेल का याचा विचार शासनपातळीवरही होत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी दीक्षा ऍप, रेडिओ, टेलिव्हिजन,अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) यांचा वापर करण्यासाठी सुद्धा शासन प्रयत्नशील आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून दीक्षा ऍप्लिकेशनचा वापर मुलांच्या अध्ययनासाठी करण्याचा एक छोटासा प्रयत्न शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपात आम्ही करत आहोत. शैक्षणिक दिनदर्शिका स्मार्ट पीडीएफ रूपात असून यामध्ये दिलेल्या अध्ययन स्रोतांवर स्पर्श केल्यास संबंधित ई-साहित्य आपल्यासमोर व्हिडिओरूपामध्ये दिसेल. शैक्षणिक दिनदर्शिका पाहताना इंटरनेट कनेक्टिव्हिटीची समस्या जाणवत असल्यास रेंज आहे अशा ठिकाणी जाऊन संबंधित ई-साहित्य दीक्षा ऍप्लीकेशनवरून आपण डाऊनलोड करू शकतो व इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी नसलेल्या ठिकाणी ऑफलाईन वापरू शकतो.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्वच विद्यार्थी व पालक सहजपणे वापर करू शकतील असा जून, जुलै व ऑगस्ट २०२० या महिन्यांसाठीचा अध्ययन साहित्यस्रोतांचा संच शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपामध्ये आपणा सर्वांसाठी उपलब्ध करून देत आहोत. प्राप्त परिस्थितीत उपलब्ध अध्ययन स्रोतांच्या मदतीने तयार केलेल्या शैक्षणिक दिनदर्शिकेस शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील असा विश्वास वाटतो. शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा उपयोग आपल्या पाल्याचे किंवा आपल्या विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुकर करण्यासाठी नक्कीच होईल अशी आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी पालक आणि शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली वापरावयाची आहे.तसेच शिक्षकांनी फोन कॉल, व्हाट्सअप या माध्यमातून विद्यार्थी आणि पालक यांच्या संपर्कात राहून शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या साह्याने मुलांचे शिक्षण आनंददायी कसे होईल यासाठी प्रयत्न करावयाचा आहे. विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करत असताना पालक आणि घरातील इतर वडीलधारी मंडळी तसेच मोठे बहीण-भाऊ यांच्या देखरेखीखाली अध्ययन साहित्य वापरावे. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये अध्ययनस्रोत म्हणून दीक्षा ऍप वरील संबंधित घटकांचे ई साहित्य दिले आहे. या साहित्याचा वापर संदर्भ म्हणून करण्यापूर्वी शिक्षकांशी चर्चा करणे आवश्यक आहे त्याचप्रमाणे शिक्षकांच्या सूचनेनुसार पाठ्यपुस्तकांचाही वापर आवश्यक आहे.

केवळ शैक्षणिक दिनदर्शिका पुरवल्याने विद्यार्थ्यांचा अभ्यास पूर्ण होणार नसून शिक्षकांनी सतत पालक व विद्यार्थ्यांच्या संपर्कात राहणे त्यांच्याशी चर्चा करणे, त्यांना काही प्रश्न विचारणे या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन करावे. विद्यार्थ्यांवर सतत ऑनलाईन चाचण्यांचा मारा करणे योग्य नाही. त्याचप्रमाणे लेखी गृहपाठ, स्वाध्याय आणि चाचण्यायामुळे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन कंटाळवाणे होणार नाही याचीही दक्षता शिक्षकांनी घेणे आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे विद्यार्थीनिहाय या नियोजनामध्ये लवचिकता सुद्धा असावी.

शिक्षकांसाठी सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका सर्व शिक्षकांनी आपल्या सर्व विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचवावी.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी वापरायला सुरु करण्यापूर्वी शिक्षकांनी सर्व वापरकर्त्या विद्यार्थ्यांशी व पालकांशी फोन, व्हिडीओ कॉल, ग्रुप कॉल,कॉन्फरन्स कॉल करून संवाद साधावा आणि शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरून अभ्यास कसा करावा याबद्दल मार्गदर्शन करावे.
3. वर्गशिक्षकांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना फक्त अभ्यासबद्दल बोलू नये. हा संवाद अनौपचारिक असावा. विद्यार्थी, कुटुंब, सध्याची दिनचर्या व घरात सध्या स्वीकारलेली जबाबदारी, आजूबाजूच्या परिस्थितीबाबत त्याचे मत याबद्दल चर्चा करून शिक्षक - विद्यार्थी संबंध दृढ होतील याची काळजी घ्यावी.
4. वर्गशिक्षकांनी, विषयशिक्षकांनी पाठ शिकताना पुस्तकाचा कसा वापर कसा करावा याबद्दल सूचना द्याव्यात.
5. प्रत्येक पाठाचे ई-साहित्य बघण्यापूर्वी व बघितल्यानंतर काय करावे याबद्दलही विद्यार्थ्यांना सांगावे.

6. त्याचप्रमाणे पाठातील ई-साहित्याशी संबंधित समांतर उपक्रम आणि स्वाध्याय ह्याबाबतीत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधावा.
7. नियमित अभ्यासाला पर्याय म्हणून आपण दीक्षा ऍपचा वापर आपण करत नाही आहोत तर शिक्षक आणि विद्यार्थी यांच्यातील आंतरक्रियेतून जे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन घडते त्याला पूरक साहित्य किंवा शैक्षणिक साहित्य म्हणून ई-साहित्याचा वापर करणे अपेक्षित आहे.
8. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये देण्यात आलेल्या कृतीशिवाय शिक्षकांनी आपल्या स्तरावर इतर आवश्यक कृती व उपक्रम विद्यार्थ्यांना पुरविण्यास हरकत नाही.

शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरण्यासाठी विद्यार्थी व पालक यांच्याकरिता महत्वाच्या सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका म्हणजे पाठ्यपुस्तकातील पाठांवर आधारित नियोजन असून त्याचा उद्देश विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुलभ करणे हा आहे.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिकेनुसार अध्ययन करताना यावर्षी आपल्याला पुरवलेल्या नवीन पाठ्यपुस्तकांचा उपयोग करावा.
3. दीक्षाऍप पाहण्यापूर्वी एकदा पाठ्यपुस्तकातून संबंधित पाठ वाचावा. त्याचप्रमाणे ई-साहित्य पाहिल्यानंतरही ई-साहित्यातील अध्ययन घटक पुन्हा वाचणे अधिक फायदेशीर ठरेल.
4. पाहिलेल्या आणि वाचलेल्या अध्ययन घटकांत काही समस्या असल्यास ती आपले पालक, घरातील ज्येष्ठ व्यक्ती, मोठे बहीण-भाऊ शिक्षक यांच्याशी चर्चा करावी.
5. एक पाठ अभ्यासून संपल्यानंतर त्यावरील स्वाध्याय पूर्ण करावा व शक्य झाल्यास तो घरातील ज्येष्ठांकडून तपासून घ्यावा.
6. दररोज प्रत्येक विषयाचा अभ्यास करण्याची सवय लावून घ्या.
7. ठराविक कालावधीनंतर शिक्षकांनी पाठवलेल्या चाचण्याही सोडवा.
8. ई-साहित्य वापरताना घरातील ज्येष्ठ व्यक्तींच्या सानिध्यातच रहा.
9. ई-साहित्य सलगपणे न पाहता प्रत्येक विषय संपल्यानंतर थोडी विश्रांती घ्या. मोबाईल किंवा इलेक्ट्रॉनिक गॅजेट काही वेळासाठी दूर ठेवा.
10. इ.१ ली व २ रीच्या विद्यार्थ्यांनी दीक्षा ऍप व पाठ्यपुस्तक घरातील वडीलधाऱ्या मंडळींच्या मदतीने वापरायचे आहे.
11. आवश्यक तेथे सांगितलेल्या कृती, प्रयोग किंवा उपक्रम करण्यापूर्वी वडीलधाऱ्या मंडळींना त्याची कल्पना द्या अथवा त्या कृती किंवा उपक्रम त्यांच्या मदतीनेच करा.
12. दिनांक २४/०७/२०२० च्या शासन निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२० साठी कोव्हीड-१९ या कोरोना विषाणूच्या प्रदुर्भावाच्या पार्श्वभूमीवर इयत्त १ ली ते १२ वी चा पाठ्यक्रम २५% कमी करण्यात आलेला आहे. तरीही विद्यार्थ्यांनी सदर शासन निर्णयानुसार कमी केलेला पाठ्यक्रमाचे अवलोकन करावे. या पाठ्यक्रमाचे स्वयंअध्ययन करण्यासाठी पाठ्यपुस्तकातील सर्व घटकांचा समावेश दिनदर्शिकेत करण्यात आलेला आहे.
13. शैक्षणिक वर्ष हे एप्रिल २०२१ अखेर समाप्त होते. त्या अनुषंगाने एप्रिल २०२१ अखेर पर्यंतचा विचार करून दिनदर्शिका तयार करण्यात आली आहे. लहान इयत्तांसाठी एप्रिल महिन्यापर्यंतचे तर मोठ्या इयत्तांसाठी मार्च अखेर पर्यंतची दिनदर्शिका तयार करण्यात आली आहे याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.
14. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमधील लिंक open होत नसल्यास सदर घटकाशी संबंधित ई-साहित्य DIKSHA APP च्या माध्यमातून आपणास पाहता येईल. यासाठी DIKSHA APP आपल्या मोबाईल मध्ये DOWNLOAD करून घ्यावे. तसेच पाठ्यपुस्तकामध्ये देण्यात आलेल्या QR CODE DIKSHA APP मधून SCAN करून ही पाहता येईल.

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

माहे – डिसेंबर २०२० ते एप्रिल २०२१

DIKSHA APP DOWNLOAD करण्यासाठी [येथे क्लिक करा](#)

इयत्ता:-पहिली

माहे -डिसेंबर २०२०

विषय - मराठी

आठवडा	अध्ययननिष्पत्तीक्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	01.01.01 01.01.04	बाजार	https://bit.ly/3lzjIWx	१. विद्यार्थी पाठ्यपुस्तकातील पान क्र ४० वरील चित्राचे निरीक्षण करतील. २. विद्यार्थी ओली भेल करण्यासाठीचे साहित्य सांगतील. ३. विद्यार्थी आईसक्रिमची माहिती सांगतील. ४. विद्यार्थी शाळेची माहिती सांगतील. ५. विद्यार्थी पान क्र ४१ वरील चित्राचे वर्णन करतील.
2	01.01.08 01.01.13	पूर्णविरामाची ओळख	https://bit.ly/3lzSUAc	१. विद्यार्थी पान क्र ४३ वरील शब्दापासून अर्थपूर्ण वाक्ये तयार करतील. २. विद्यार्थी पान क्र ४३ वरील शब्दांचे वाचन करतील. ३. विद्यार्थी शेवटी 'ली' येणारे शब्द लिहितील. ४. विद्यार्थी वाक्य पूर्ण लिहिल्यानंतर पूर्णविराम देतील. ५. विद्यार्थी सोपे शब्द लिहितील.
3	01.01.10	वाचनपाठ -2	Bit.ly/३७३९४Wb	१. विद्यार्थी सोपे शब्द वाचतील. २. विद्यार्थी सोपे शब्द घेऊन वाक्य तयार करतील, त्याचे वाचन करतील. ३. विद्यार्थी पान क्र ४४ वरील शब्दांचे वाचन करतील. ४. विद्यार्थी 'मात्रा' असलेले शब्द लिहितील. ५. विद्यार्थी पान क्र ४५ वरील चित्रांचे नावे सांगतील.
4	01.01.03 01.01.05	शब्द लिही , वाच	Bit.ly/२J८३aCv	१. विद्यार्थी पान क्र. ४८ वरील शब्द म्हणतील व गिरवतील २. विद्यार्थी पान क्र ४९ वरील चित्र बघतील, चित्रांचे नावे सांगतील. ३. विद्यार्थी चित्र व शब्द यांना जोडतील. ४. विद्यार्थी परिचित शब्दांचे लेखन करतील.

५. विद्यार्थी सोपे वाक्ये वाचनाचा सराव करतील .

इयत्ता:-पहिली

माहे -जानेवारी २०२१

विषय - मराठी

आठवडा	अध्ययननिष्पत्तीक्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	01.01.07 01.01.10	माझा घोडा	https://bit.ly/3lzSUAc	१. विद्यार्थी कवितेचे गायन करतील . २. विद्यार्थी पान क्र ५१ वरील चित्राचे निरीक्षण करतील . ३. विद्यार्थी पण क्र ५१ वरील चित्रावरून आपले मत व्यक्त करतील . ४. विद्यार्थी प्राण्यांची नावे सांगतील . ५. विद्यार्थी कवितेचे नाट्यीकरण करतील .
2	01.01.07 01.01.10	प्रश्नचिन्हाची ओळख	.....	१. विद्यार्थी सोपे वाक्य तयार करतील २. विद्यार्थी वाक्याच्या शेवटी प्रश्नचिन्ह देतील . ३. विद्यार्थी पान क्र ५३ वरील दिलेल्या शब्दांवरून वाक्य तयार करतील , शेवटी प्रश्नचिन्ह देतील . ४. विद्यार्थी सोपे प्रश्न विचारतील . ५. विद्यार्थी प्रश्नचिन्हाचे लेखन करतील .
3	01.01.02 01.01.09	गाडी आली	https://bit.ly/3mGVg9i	१. विद्यार्थी पान क्र ५७ वरील चित्राचे निरीक्षण करतील . २. विद्यार्थी कवितेचे सुरात गायन करतील . ३. विद्यार्थी कवितेतील सोपे शब्द लिहितील .

				<p>४. विद्यार्थी वाहनांची नावे सांगतील .</p> <p>५. विद्यार्थी फळांची माहिती सांगतील .</p>
4	<p>01.01.02</p> <p>01.01.09</p>	शब्दखेळ		<p>१. विद्यार्थी पान क्र 60 वरील चित्र व अक्षर यांच्या जोड्या जुळवतील .</p> <p>२. विद्यार्थी परिचित अक्षरे गिरवतील, वाचतील .</p> <p>३. विद्यार्थी परिचित चित्रांचे निरीक्षण करून त्यांची नावे सांगतील .</p> <p>४. विद्यार्थी 'ट' अक्षरापासून सुरु होणारे शब्द लिहितील .</p> <p>५. विद्यार्थी 'ष' चे शब्द लेखन करतील .</p>
5	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	आकारीक मूल्यमापन –द्वितीय सत्र	.....

इयत्ता:-पहिली

माहे –फेब्रुवारी २०२१

विषय – मराठी

आठवडा	अध्ययननिष्पत्तीक्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	01.01.12	वेड कोकरू		१. विद्यार्थी कवितेचे गायन करतील .

	01.01.13		https://bit.ly/2KZz9cl	<p>२. विद्यार्थी बकरीचे वर्णन करतील .</p> <p>३. विद्यार्थी पान क्र ६५ वरील चित्राचे निरीक्षण करून माहिती सांगतील .</p> <p>४. विद्यार्थी घरी पाळणाऱ्या प्राण्यांची नावे सांगतील .</p> <p>५. विद्यार्थी कवितेतील सोपे शब्द वाचतील .</p>
2	01.01.12 01.01.13	रेघ लहान झाली	https://bit.ly/3&zSONl	<p>१. विद्यार्थी पान क्र ७१ वरील चित्राचे निरीक्षण करतील .</p> <p>२. विद्यार्थी परिचित गोष्टी सांगतील .</p> <p>३. विद्यार्थी पाटीवर रेघ काढण्याचा सराव करतील .</p> <p>४. विद्यार्थी गोष्ट ऐकतील .</p>
3	01.01.08	जंगलात ठरली मैफल	https://bit.ly/3qpWUXz	<p>१. विद्यार्थी कवितेचे गायन करतील .</p> <p>२. विद्यार्थी हत्तीची माहिती सांगतील .</p> <p>३. विद्यार्थी पान क्र 72 वरील चित्राचे निरीक्षण करतील .</p> <p>४. विद्यार्थी जंगलातील प्राण्यांची नावे सांगतील .</p> <p>५. विद्यार्थी घरी पाळणाऱ्या प्राण्यांची नावे सांगतील .</p>
4	01.01.08 01.01.09	माझा देश	https://bit.ly/3&DreWK	<p>१. विद्यार्थी आपल्या देशाचे नाव सांगतील .</p> <p>२. विद्यार्थी चित्रांवरून नावे सांगतील .</p> <p>३. विद्यार्थी राष्ट्रध्वजातील रंगाची नावे सांगतील .</p> <p>४. विद्यार्थी वाघाची माहिती सांगतील .</p> <p>५. विद्यार्थी मोराचे चित्र रेखाटतील .</p>

इयत्ता:-पहिली

माहे -मार्च २०२१

विषय - मराठी

आठवडा	अध्ययननिष्पत्तीक्र	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
-------	--------------------	------------	--------------	-----------------

शैक्षणिक दिनदर्शिका (इयत्ता पहिली) डिसेंबर २०२० ते एप्रिल २०२१ SCERT, Maharashtra, Pune

	मांक			
1	अतिरिक्त मार्गदर्शन	.....	.....	.....
2	.....	सराव	.....	विद्यार्थी अक्षरे , शब्द वाचनाचा सराव करतील .
3	....	चित्र रेखाटन	.....	विद्यार्थी परिचित / अपरिचित वस्तू , पक्षी , प्राणी यांचे चित्र रेखाटतील . रंगवतील .
4	संकलित मूल्यमापन -2	....	....	.....

इयत्ता:- पहिली

माहे -एप्रिल २०२१

विषय - मराठी

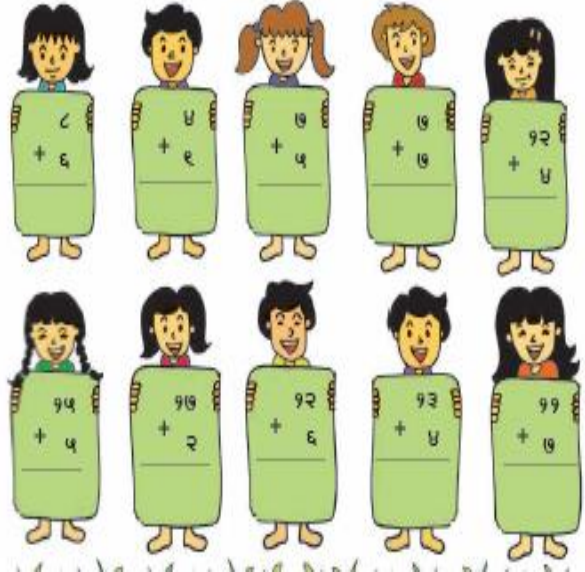
आठवडा	अध्ययननिष्पत्तीक्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
1	01.01.02	लिहूया , वाचूया	....	विद्यार्थी परिचित अक्षरे वाचतील , लेखन करतील
2	01.01.05	चित्र	.....	विद्यार्थी परिसरातील चित्राचे निरीक्षण करून ते रेखाटतील .

शैक्षणिक दिनदर्शिका (इयत्ता पहिली) डिसेंबर २०२० ते एप्रिल २०२१ SCERT, Maharashtra, Pune

		रेखाटूया	.	
3	.....	पूरक मार्गदर्शन	....	.....
4	.....	पूरक मार्गदर्शन	.....	.....

शैक्षणिक कॅलेंडर-गणित – इयत्ता १ ली (डिसेंबर 2020 ते मार्च २०२१)

	<h2 style="text-align: center;">शैक्षणिक कॅलेंडर-गणित – इयत्ता १ ली (डिसेंबर 2020 ते मार्च २०२१)</h2>		
डिसेंबर	<p>अध्ययन निष्पत्ती (Learning Outcomes)</p> <p>बालभारतीच्या अध्ययन निष्पत्ती पुस्तिकेनुसार</p>	<p>स्रोत (Resources Online) ई - बालभारती PDF LINKS आणि DIKSHAA APP CONTENT LINKS</p>	<p>आठवडानिहाय प्रस्तावित अध्ययन कृती (शिक्षकांच्या मदतीने पालकांनी करावयाचे मार्गदर्शन) वार्षिक नियोजनानुसार एका आठवडयात पूर्ण करावयाचा आशय</p>
<p>आठवडा क्रमांक १</p>	<p>दैनंदिन व्यवहारात बेरीज-वजाबाकीसाठी</p> <p>1 ते 20 पर्यंतच्या संख्यांचा वापर करतो.</p>	<p>बेरीज : २० पर्यंतची</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139816510423041208</p> <p>बेरीज: पुढे मोजून</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139816810823681144</p>	<p>बेरीज: २० पर्यंतची</p> <p>२० उत्तर येईल अशी पुढे मोजून बेरीज:</p> <ul style="list-style-type: none"> • समीरकडे १२ वट्टा होत्या. त्याने आणखी ५ वट्टा विकत घेतल्या. तर समीरकडे एकूण किती वट्टा होतील? • आता कागदाचे समान तुकडे करून घ्या. हे तुकडे भरपूर होतील हे पाहा. उपलब्ध असल्यास समान आकाराचे (वेगळ्या रंगाचे चालतील) मणी घ्या. • आता १२ कागदी तुकडे/मणी घ्या. १२ च्या पुढे एक एक तुकडा/मणी घेत मोजा. असे ५ तुकडे/मणी घेत मोजा. जसे की- १३, १४, १५, १६, १७ येथे १२ च्या पुढे पाचपर्यंत मोजल्यावर सांगा कुठे पोहचलात? (१७ वर) छान १२ च्या पुढे ५ मोजल्यास मिळतात १७. येथे लक्षात घ्या १२ च्या पुढे मोजले व वस्तू घेतल्या म्हणून पहिल्यापेक्षा वस्तू आता वाढल्या की कमी झाल्या? (वाढल्या) • याचाच अर्थ आपण बेरीज केली. • बेरीज कशी मांडतात हे तुम्हाला अगोदरच माहित आहे.

			<ul style="list-style-type: none"> • मग आता १२ व ६ ची बेरीज मांडा. अशी मांडणी करताना एकक व दशकची घरे मांडा. योग्य घरात संख्या लिहा. उत्तर १७ आले ते बरोबर लिहा. • आता म्हणा १२ च्या पुढे मोजले ६ झाले १७. १२ व ६ ची बेरीज होते १७ • आता तुम्ही असेच एक उदाहरण सोडवा पाहू. त्यासाठी वस्तूंची मदत घ्या. संख्या अंकांत लिहा. बेरीज करा व मांडून आलेले उत्तर सांगा. • एका डबक्यात ११ बेडूक होते. आणखी नवीन ७ बेडूक डबक्यात आले. तर आता डबक्यात एकूण किती बेडूक झाले? <p>खालील चित्रे पाहा व बेरजा सोडवा.</p>
आठवडा क्रमांक २			<p style="text-align: center;">बेरीज सराव</p> <p>उभी मांडणी करून बेरीज कर.</p>

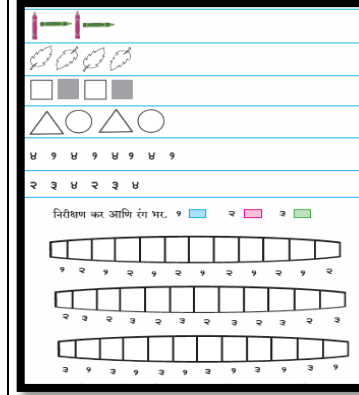
			<p>११ + ३</p> <p>११ + ४</p> <p>१२ + ५</p> <p>१५ + ४</p> <p>१६ + २</p> <p>१७ + ३</p>
आठवडा क्रमांक ३			<p>वजाबाकी</p> <ul style="list-style-type: none"> पाच खडे घे. ते सर्व एका फरशीवर ठेव. त्यातील २ खडे बाजूला काढून दुस-या फरशीवर ठेव. आता पहिल्या फरशीवर किती खडे राहिले ते मोज. आता कागदाचे ५ समान तुकडे घे. मोज व खात्री कर की ते ५ तुकडे आहेत. आता पाटीवर लिही. <p>५</p> <p>यानंतर त्यातील ३ तुकडे काढून टाक. किती कागदी तुकडे काढून टाकले ? (३)</p> <p>आता ३ ही संख्या ५ च्या खाली लिही.</p> <p>५</p> <p>३</p> <hr/> <p>आता किती तुकडे उरले ते मोज. (२)</p>

			<p>आता ३ च्याखाली एक आडवी रेष काढ व त्याखाली २ लिही.</p> <ul style="list-style-type: none"> आता म्हण: ५ मधून ३ कमी केले, उरले २. आता हीच मांडणी खालीलप्रमाणे केलेली आहे ती पाहा. ५ & ३ = २ <p>याठिकाणी & हे चिन्ह कमी केले की वापरतात. या चिन्हाला वजाबाकीचे चिन्ह असे म्हणतात.</p> <p>आता खालील उदाहरणांमध्ये योग्य ठिकाणी & हे चिन्ह दे व ती वजाबाकी वाच.</p> <p>८ & ५ = ३</p> <p>याची मांडणी ८ & ५ = ३ अशी केलीस का हे पाहा. याचे वाचन ८ मधून ५ कमी केले उरले ३ अशी कर.</p>
आठवडा क्रमांक ४			<p>वजाबाकी सराव</p> <p>वस्तूंच्या साहाय्याने (खडे वापरून) खालील वजाबाकी सोडव.</p> <p>५ & १ =</p> <p>४ & ३ =</p> <p>९ & ४ =</p> <p>७ & ४ =</p> <p>८ & ६ =</p>

			१ & ० = ४ & ४ =

तुमच्या दमरात असलेल्या पेन, पुस्तके व चहा घ्या. आता आपण त्या अगदी व्यवस्थित मांडू बरं !

- चला एक पेन ठेवा.
  - पेनच्या बाजूला एक वही ठेवा.
  - वहीच्या बाजूला एक पुस्तक ठेवा.
  - आता पुस्तकाच्या बाजूला पुन्हा एक पेन ठेवा.
  - आता पेनच्या बाजूला एक आणखी वही ठेवा.
  - वहीच्या बाजूला आणखी एक पुस्तक ठेवा.
- आता तुम्ही ठेवलेल्या वस्तूंकडे नीट पाहा. कोणती गंमत दिसते-

पेन, वही, पुस्तक, पेन, वही, पुस्तक

अगदी बरोबर आता या मांडणीतील गंमत तुम्ही ओळखली असेल तर सांगा :

- शेवटी असलेल्या पुस्तकाच्या बाजूला तुम्ही काय ठेवाल? (पेन)
  - पेनच्या बाजूला काय ठेवाल? (वही)
  - वहीच्या बाजूला काय ठेवाल? (पुस्तक)

खूप छान आता खालील चित्र पाहा व प्रत्येक चित्रातील गंमत ओळखून पुढे काय येईल ते सांगा.

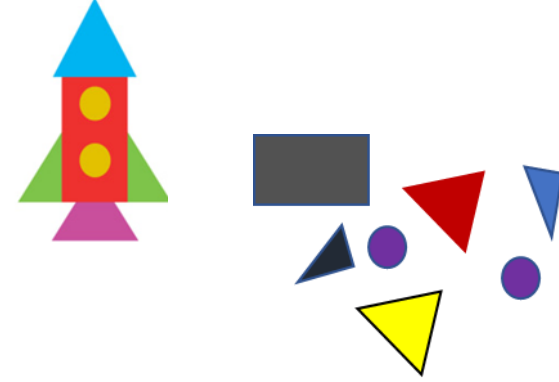
<p>आठवडा क्रमांक २</p>	<p>वस्तूंचा आकार आणि लहान-मोठेपणा, घरंगळणे, घसरणे</p> <p>यानुसार</p> <p>वस्तूंचे वर्गीकरण करतो.</p>	<p>आत बाहेर रुंद अरुंद</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139817310617601213</p>	<p>आत : बाहेर, रुंद : अरुंद</p> <ul style="list-style-type: none"> • एक खेळ खेळू .तुमची आई स्वयंपाक खोलीतून अंगणात किती वेळा आली ते मोजा? • हे मोजताना स्वयंपाक घरात असेल तेंव्हा म्हणा आत व अंगणात आली की म्हणा-बाहेर • आई स्वयंपाकघरात असेल तेंव्हा सुरु करा खेळ.लिहा फरशीवर ० • बाहेर येवून अंगणात गेली की फरशीवर ० च्या खाली लिहा १ • आत गेली की म्हणा आई आत गेली व १ च्या खाली लिहा २ • बाहेर आली की म्हणा आई बाहेर अंगणात आली व २ च्या खाली लिहा ३. • असेच २० होईपर्यंत लिहा व म्हणा. <p>आता अंगणात एक गोल रिंगण काढा.</p> <ul style="list-style-type: none"> • तुम्ही रिंगणाच्या आत उभे राहा व तुमच्या भावाला/बहिणीला रिंगणाच्या बाहेर उभे करा. • म्हणा- मी रिंगणाच्या आत आहे. तू रिंगणाच्या बाहेर आहेस. • आता तुम्ही उडी मारून रिंगणाच्या बाहेर जा व लगेच तुमच्या सोबत्याला उडी मारून रिंगणाच्या आत जायला सांगा. <ul style="list-style-type: none"> • आता म्हणा- मी रिंगणाच्या बाहेर आहे. तू रिंगणाच्या आत आहेस. • असेच २० वेळा होई पर्यंत खेळा. <p>खालील चित्रे पाहा. चित्राच्या आत कोणती संख्या आहे व चित्राच्या बाहेर कोणती संख्या आहे ते सांगा.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>१५</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>१७</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>५७</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>४५</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>९९</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>१००</p> </div> </div>
------------------------	---	---	--

			<p>रुंद वाट असलेल्या चित्राखालील चौकट रंगव.</p> <p>अरुंद ब्रशच्या चित्राखालील चौकट रंगव.</p>
--	--	--	--

https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139817573171201209

राकेशचे रॉकेट :

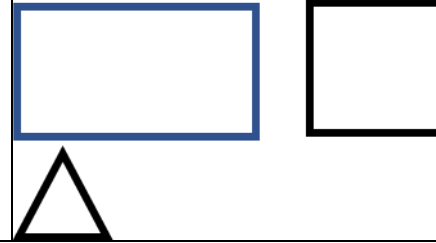
- (कार्डबोर्डचे/पुढल्याचे त्रिकोण, वर्तुळ आयत, चौरस असे विविध आकार कापा व हे आकार वापरून रॉकेट तयार करा.
- राकेश आहे अंतराळवीर. तो जाणार आहे अवकाशात. रॉकेटमध्ये बसून. त्याचे रॉकेट खूपच रंगीबेरंगी व रेखीव आहे. चला आपण राकेशचे रॉकेट तयार करू. आपल्या रॉकेटचे रंग राकेशच्या रॉकेटपेक्षा वेगळे आहेत.

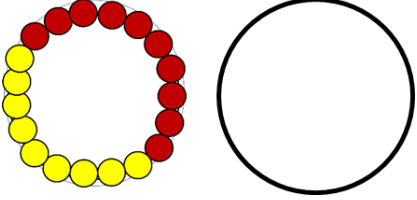
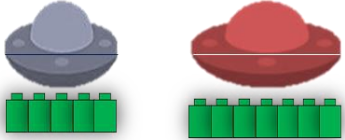

-
-
- रॉकेटचे डोके कोणत्या आकाराचे आहे ? (त्रिकोण)
- रॉकेटची शेपटी कोणत्या आकाराची आहे ? (त्रिकोण)
- रॉकेटमध्ये किती वर्तुळ दिसतात? (दोन)
- दोन वर्तुळ कोणत्या आकारात ठेवले आहेत?

आता खालील आकार तयार करा.

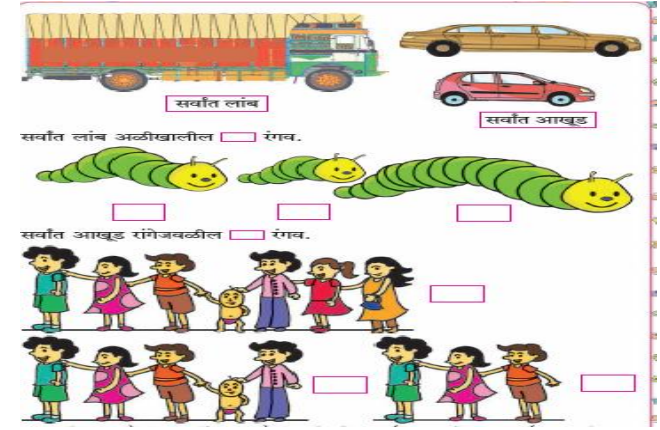
त्रिकोण हा आकार जोडो ठोकळे वापरून तयार करता येईल का ?

			<ul style="list-style-type: none"> • मग काय करावे ? <p>मणीमाळ वापरून खालील वर्तुळ तयार करा.</p>
आठवडा क्रमांक ४		<p>लांब- आखूड</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139817827368961217</p> <p>सर्वात लांब- सर्वात आखूड</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139818100326401197</p>	<p>लांब: आखूड (सर्वात लांब- सर्वात आखूड)</p> <ul style="list-style-type: none"> • खालील चित्र कागदावर काढून त्यांचे आकार फाडून तयार ठेवा. • त्यानंतर सारख्या लांबीच्या कागदाच्या पट्ट्या कापा किंवा सारख्या लांबीचे दो-याचे तुकडे घ्या.

- पहिल्या चित्रात तबकडीसाठी जेवढे ठोकळे लागले त्यापेक्षा लाल रंगाच्या तबकडीसाठी जास्त ठोकळे लागले आहेत. म्हणून लाल तबकडी लांब आहे तर निळी तबकडी लाल तबकडीपेक्षा आखूड आहे.
- निळ्या रंगाच्या तबकडीची लांबी 5 ठोकळे आहे तर लाल रंगाच्या तबकडीची लांबी 7 ठोकळे आहे.

आता खालील चित्रे पाहून प्रश्न सोडव.

फेब्रुवारी २०२१

आठवडा क्रमांक १

उंच- ठेंगणा

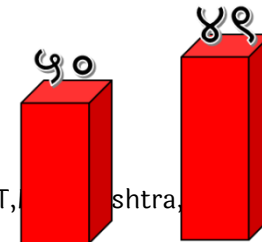
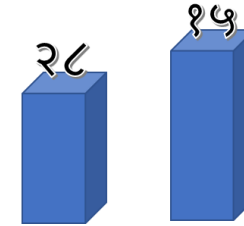
https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139818387865601182

सर्वात उंच- सर्वात ठेंगणा

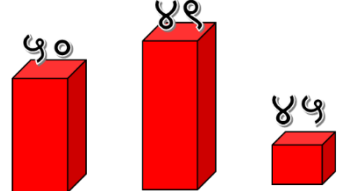
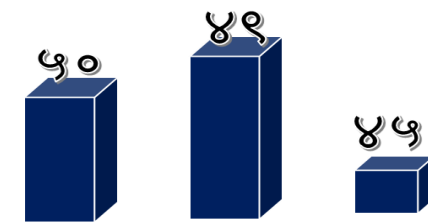
https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139818695229441218

उंच- ठेंगणा, सर्वात उंच- सर्वात ठेंगणा

- २ पेन घ्या. एक पेन खुर्चीवर ठेव व दुसरा पेन पलंगावर ठेव. कोणता पेन जास्त उंचीवर ठेवला आहे ते सांग.
- आता एक काठी घ्या आणि एक पेन घ्या. दोघांना भिंतीशी उभे करा. आता सांगा कोण जास्त उंच आहे- काठी की पेन?
- आता ४ पेन घ्या. एक पेन खुर्चीवर ठेवा. दुसरा पेन टेबलवर ठेवा. तिसरा पेन पलंगावर ठेवा. चौथा पेन तुमच्या शर्टाच्या खिशात ठेवा.
- आता सांगा कित्या पेन सर्वात उंच ठेवला आहे?
- मग सांगा- तुम्ही वापरलेल्या खुर्ची, टेबल, पलंग व तुम्ही स्वतः या सर्वात उंच व सर्वात ठेंगणा कोण?
- खालील चित्र पाहा. कोणती संख्या उंच ठोकळ्यावर ठेवली आहे?
- खालील चित्र पाहा. कोणती संख्या ठेंगण्या ठोकळ्यावर ठेवली आहे?

शैक्षणिक दिनदर्शिका (इयत्ता पहिली) डिसेंबर २०२० ते एप्रिल २०२१ SCERT, Maharashtra

			<p>खालील चित्र पाहा. कोणती संख्या सर्वात ठेंगण्या ठोकळ्यावर ठेवली आहे?</p> <p>खालील चित्र पाहा. कोणती संख्या सर्वात उंच ठोकळ्यावर ठेवली आहे?</p>
<p>आठवडा क्रमांक २</p>		<p>जड- हलका</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_313006598474784768197</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_313006598583173120191</p>	<p>जड- हलका</p> <ul style="list-style-type: none"> • सर्वात अगोदर एक फायबर खुर्ची उचल. आता लाकडी टेबल उचलून पाहा. विचार करून सांग कोणती वस्तू जास्त जड आहे? • आता न उचलता सांग की कपड्यांनी भरलेले कपाट जास्त जड आहे की पाण्याने भरलेली बकेट? • आता एक रिकामी बकेट उचलून पाहा. त्यानंतर तीच बकेट पाण्याने पूर्ण भरून उचलून पाहा. सांग सर्वात जास्त जड कोण असेल? • पेन, टेबल, कपाट, खोडरबर या सर्वात हलके कोण आहे? हे तू कसे ठरवशील?

		https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139818969579521240	<ul style="list-style-type: none"> बकेट भरून कापूस घेतला व तीच बकेट भरून पाणी घेतले? यामध्ये हलकी कोणती बकेट असेल?
आठवडा क्रमांक ३,४	दूर - जवळ	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139819265228801183	<p>दूर- जवळ</p> <p>तुमच्या घरापासून शाळा जवळ आहे की मंदिर?</p> <p>तुमच्या गावापासून तालुक्याचे ठिकाण दूर आहे की जिल्ह्याचे ?</p> <p>आता खालील चित्रे कागदावर काढून कापा. त्यानंतर सांगितल्याप्रमाणे कृती करा.</p> <ol style="list-style-type: none"> सर्वात आधी चांदणी ठेव. चांदणीजवळ त्रिकोण ठेवा. त्रिकोणापासून जवळ पण चांदणीपासून दूर वर्तुळ ठेवा. वर्तुळापासून दूर पण चांदणीपासून जवळ आयत ठेवा.

आता वहीच्या पानावर १ ते १०० संख्या लिहा व पाहून उत्तरे द्या.

1. ९ या संख्येपासून ७ ही संख्या जवळ आहे की ४०

रमापासून जवळ आहे आणि दूर आहे.

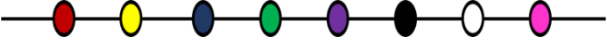
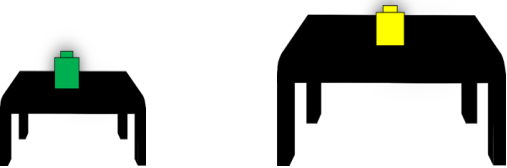
2. १६ या संख्येपासून
२० ही संख्या दूर आहे की ८८

विहीरीपासून सर्वात जवळ कोण आहे ?

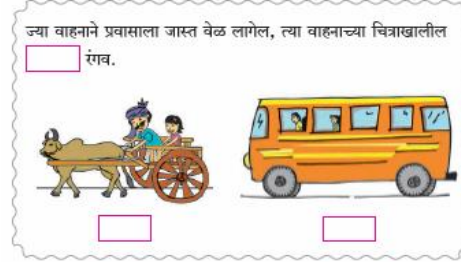
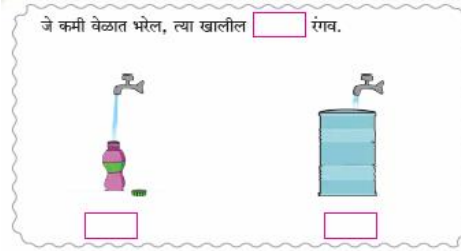
विहीरीपासून सर्वात दूर कोण आहे ?

<p>मार्च आठवडा क्रमांक १</p>	<p>वस्तूंचा आकार आणि लहान- मोठेपणा, घरंगळणे, घसरणे यानुसार वस्तूंचे वर्गीकरण करतो.</p>		<p style="text-align: right;">डावा- उजवा</p> <p>ऐका. सांगा व दाखवा.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● हा माझा डावा हात. ● हा माझा उजवा हात. ● डावा, डावा, डावा. उजवा, उजवा, उजवा.. ● आता हा खेळ दोघांमध्ये खेळा. <ol style="list-style-type: none"> 1. सोनू तुझा डावा हात दाखव. सोनू तुझा उजवा हात दाखव. 2. सुनिता तुझा डावा हात दाखव. तुझा उजवा हात दाखव. 3. सोनू सुनिताचा डावा हात दाखव. सुनिता सोनूचा उजवा हात दाखव. 4. सर्वांनी डावा हात वर करा. उजव्या हाताने डाव्या हातावर टाळी वाजवा. 5. उजवा हात डाव्या गुडघ्यावर ठेवा. डावा हात उजव्या गुडघ्यावर ठेवा. 6. कल्पना डाव्या हाताने चेंडू फेक व राकेश तू तो चेंडू तुझ्या उजव्या हाताने झेल. 7. संदीप डाव्या हाताने खिडकी बंद कर. मोहन ती खिडकी तू उजव्या हाताने उघड. 8. डाव्या हाताने पेन उचला. उजव्या हाताने वही उचला. उजव्या हातातील वही डाव्या हातावर ठेवा. डाव्या हातातील पेन उजव्या हातावर ठेवा. <p style="text-align: center;">खालीलप्रमाणे रंगीत मणी वापरून एक मणीमाळ तयार करा व त्यात सांगितल्याप्रमाणे कृती करा.</p>

			<ol style="list-style-type: none"> 1. पिवळा मणी डावीकडे सरकव. 2. निळा मणी उजवीकडे सरकव. 3. हिरवा मणी उजवीकडे सरकव. 4. काळा मणी डावीकडे सरकव. 5. लाल मणी उजवीकडे सरकव. 6. पांढरा मणी डावीकडे सरकव. 7. जांभळा व गुलाबी मणी डावीकडे सरकव.
<p>आठवडा क्रमांक २</p>			<p style="text-align: center;">कमी वेळ- जास्त वेळ</p> <ul style="list-style-type: none"> • कमी उंचीच्या टेबलवरील ठोकळा जमिनीवर लवकर पडेल तर जास्त उंचीच्या टेबलावरील ठोकळा पहिल्या ठोकळ्यापेक्षा उशिरा जमिनीवर पडेल. • म्हणजेच हिरव्या ठोकळ्याला जमिनीवर पडायला कमी वेळ लागेल तर पिवळ्या रंगाच्या ठोकळ्याला जमिनीवर पडायला जास्त वेळ लागेल. <p>सांगा पाहू आता कोणत्या रंगाच्या ठोकळ्याला जमिनीवर पडायला कमी वेळ लागेल ? का बरं ?</p>

• आता खालील प्रश्नांची उत्तरे दे.

1. एक वस्तू खुर्चीवरून खाली पडली व तशीच दुसरी वस्तू छतावरून खाली पडली. तर कोणती वस्तू खाली पडायला कमी वेळ लागेल?
2. राजू व गजू एका गावाला निघाले. राजू सायकलवर निघाला आणि गजू कारने निघाला. कोणाला त्याच गावी पोहचायला जास्त वेळ लागेल? का?
3. एका नळाने छोट्या टाकीत पाणी भरले व त्याच नळाने एक पाण्याची मोठी टाकी भरली. तर पाणी भरायला जास्त वेळ कोणाला लागेल?

आठवडा
क्रमांक ३

कशानंतर काय?

चित्रांचे निरीक्षण कर. कृतीचा योग्य क्रम लाव.

१

१

३

२

२

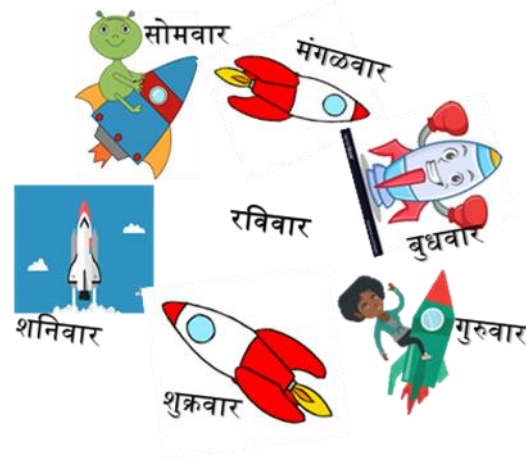
३

			<p style="text-align: center;">चला, मोजूया</p> <p>यशच्या पलंगासाठी चादर हवी : एक फार आखूड, एक फार लांब आहे.</p> <p>पलंगाची लांबी मोजा. मग चादरीचे माप ठरवा.</p> <p>यशकडे पलंगाचे माप मोजण्यासाठी टेप नाही. पलंगाचे माप वित्तीने मोजूया.</p> <p>यशने पलंगाची लांबी ११ वित्ती इतकी मोजली. त्यामुळे चादर १३ वित्ती आणावी लागेल. कारण चादर थोडी मोठी लागते.</p> <p>चर्चा करा : कोणत्या वस्तूंची लांबी मोजली जाते ? लांबी मोजण्यासाठी कोणते साधन वापरते ?</p> <p>१) तुझ्या परिसरातील दोन कुंड्यांमधील अंतर पावलांनी मोज. ☐ पावले.</p> <p>२) वर्तमानपत्राची लांबी किती बीत असेल याचा अंदाज बांध. आता मोजून वर्तमानपत्राची लांबी किती बीत आहे ते लिही. ☐ बीत.</p>
<p>आठवडा क्रमांक ४</p>	<p>सप्ताहाचे वार</p>	<p>सप्ताहाचे वार</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130139826233917441145</p>	<p>सप्ताहाचे वार</p> <p>खालील चित्र पाहा व त्यावरील कविता स्वतःची चाल लावून गा आणि सप्ताहाचे (आठवड्याचे वार) समजून घ्या. सोमवारच्या पुढे चौथा वार कोणता?</p>

- सोमवारचे रॉकेट छान मंगळवारची लाल कमान
  - बुधवारची ताकद भारी
  - गुरुवारने घेतली भरारी
  - शुक्रवारचे आकाश निळे
  - शनिवारचे शेषूट पिवळे
  - मित्र सारे फारच भारी
  - फिरण भेटले सगळे रविवारी

			<div style="text-align: center;"> </div> <table border="1" style="margin: 10px auto;"> <thead> <tr> <th>वार</th> <th>सोमवार</th> <th>मंगळवार</th> <th>बुधवार</th> <th>गुरुवार</th> <th>शुक्रवार</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>खेळ</td> <td>खो खो</td> <td>लंगडी</td> <td>विटी दांडू</td> <td>लपाछपी</td> <td>लंगोरी</td> </tr> </tbody> </table> <p>वरील सारणी पाहून प्रश्नांचे उत्तर चौकटीत लिही.</p> <p>१) मुले मंगळवारी कोणता खेळ खेळतात ? २) लपाछपी कोणत्या वारी खेळतात ?</p> <p style="text-align: center;"> <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> </p> <p>३) मुले आज खोखो खेळली, तर उद्या ४) मुलांनी काल लंगडी हा खेळ खेळला, कोणता खेळ खेळतील ? तर आज कोणता खेळ खेळतील ?</p> <p style="text-align: center;"> <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> <input style="width: 50px; height: 20px;" type="text"/> </p> <table border="1" style="margin: 10px auto;"> <thead> <tr> <th>शनिवार</th> <th>रविवार</th> <th>सोमवार</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>काल</td> <td>आज</td> <td>उद्या</td> </tr> <tr> <td>शाळेची सहल गेली होती.</td> <td>शाळेला सुट्टी आहे.</td> <td>नेहमीप्रमाणे शाळा असेल.</td> </tr> </tbody> </table>	वार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार	खेळ	खो खो	लंगडी	विटी दांडू	लपाछपी	लंगोरी	शनिवार	रविवार	सोमवार	काल	आज	उद्या	शाळेची सहल गेली होती.	शाळेला सुट्टी आहे.	नेहमीप्रमाणे शाळा असेल.
वार	सोमवार	मंगळवार	बुधवार	गुरुवार	शुक्रवार																			
खेळ	खो खो	लंगडी	विटी दांडू	लपाछपी	लंगोरी																			
शनिवार	रविवार	सोमवार																						
काल	आज	उद्या																						
शाळेची सहल गेली होती.	शाळेला सुट्टी आहे.	नेहमीप्रमाणे शाळा असेल.																						
आठवडा क्र. ५	चित्रे /अंक		माहितीचे व्यवस्थापन फरशीवर एक मोठे चौरस आखा. त्यात रंगीत खडूंनी स्तंभ आखावेत. प्रत्येक स्तंभाला तुमची व तुमच्या मित्र																					

<p>वापरून माहिती गोळा करतो. नोंद करतो आणि चित्रे पाहून सोप्या माहितीचा अर्थ लावतो.</p>		<p>मैत्रिणींची नावे द्या.आता मी काही प्रश्न विचारतो त्यांची उत्तरे घाल ज्याचे उत्तर नावे अचूक आहे त्यास त्याच्या नावाच्या स्तंभात एक खडा ठेवा. अशा रितीने ज्याचे सर्वात जास्त खडे होतील त्यास विजयी घोषित करण्यात येईल.</p> <table border="1" data-bbox="824 405 1442 608"> <thead> <tr> <th>राजू</th> <th>रोहन</th> <th>सीता</th> <th>प्रिया</th> <th>आशा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> 1) १० च्या आधी लगेच कोणती संख्या येते? 2) १५ पासून २ घर पुढे कोणती संख्या येते? 3) २० पासून मागे ४ घर कोणती संख्या येते? 4) रविवारच्या आधी कोणता वार येतो? 5) गुरुवार आणि शनिवार यांच्यामध्ये कोणता वार येतो? 6) ४ आणि ९ यांची बेरीज किती? 7) ६ चॉकलेटपैकी ३ चॉकलेट खाल्ले. १ चॉकलेट खराब झाले. शेवटी किती चॉकलेट शिल्लक राहिले? 	राजू	रोहन	सीता	प्रिया	आशा																				
राजू	रोहन	सीता	प्रिया	आशा																							

इयत्ता : 1st

माहे : December 2020 to Aril 2021

Subject:English

विषय	कालावधी	पाठाचे नाव	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
Month: December 2020					
English	Week 1	UNIT FIVE 5.5 Magic words	01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.17 Uses stock expressions in face to face interactions.	QR code on the page No. 44 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524312766873618759	<ul style="list-style-type: none"> Look at the picture and repeat the dialogue. Speak with your family members using these dialogues.
English		- -	01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.	QR code on the page No. 44 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524312766873618759	<ul style="list-style-type: none"> Listen the name of each object and say it aloud. Circle the first sound of the word in the textbook

			01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly. 01.17.19 Associates words with pictures.	in/play/collection/do_3126052431276_6873618759	on page No. 42.
English		- -	01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English. 01.17.17 Uses stock expressions in face to face interactions.	QR code on the page No. 44 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052431276_6873618759	(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment) <ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures as you listen the expressions. • Repeat these expressions and use in your conversation with family members and friends.
English	Week 2	5.6 Odd Man Out	01.17.19 Associates words with pictures. 01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.	QR code on the page No. 45 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052432860	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and tell the English words for them. • Some words in a row begins with a same sound. Circle the picture

			01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly.	5286418760	that begins with a different sound. <ul style="list-style-type: none"> Such a word different than other words is called as Odd man.
English		- -	01.17.19 Associates words with pictures. 01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures. 01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly.	QR code on the page No. 45 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052432860_5286418760	<ul style="list-style-type: none"> Look at the pictures and tell the English words for them. Some words in a row ends with a same sound. Circle the picture that ends with a different sound.
English		5.7 Let's Know New Words	01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures. 01.17.19 Associates words with pictures.	QR code on the page No. 46 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052444026_3884818761	<ul style="list-style-type: none"> Look at the pictures and listen to the pronunciation of the words from video. Keep your finger on the spelling of the word and repeat the

					<p>pronunciation.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Now read the words without listening to the pronunciations by looking at pictures. • Cover the pictures and read the words from spelling.
English		- -	<p>01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.</p> <p>01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly.</p>	<p>QR code on the page No. 46 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052444026_3884818761</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and understand the actions. • Listen to the English words for those actions and repeat. • Read the action words and enact.
English		- -	<p>01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly.</p> <p>01.17.03 Differentiates between small and</p>	<p>QR code on the page No. 46 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052444026_3884818761</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Trace the dots on page No. 45 of your textbook and complete the letters. • Read aloud each letter and tell what sounds they make.

			capital letters in print.	3884818761	<ul style="list-style-type: none"> • Tell a word for each letter.
English	Week 3	5.8 In the Street	<p>01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.</p> <p>01.17.13 Identifies different shapes.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p>	<p>QR code on the page No. 47 of the textbook</p> <p>https://dikhsha.gov.in/play/collection/do_3126052445324_0832018762</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Observe the picture carefully. • Tell which of these things you have seen in your surroundings. • Tell the English words for them with the help of the video.
English		5.9 Myself	<p>01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.</p> <p>01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English.</p> <p>01.17.17 Uses stock expressions in face to face interactions.</p>	<p>QR code on the page No. 48 of the textbook</p> <p>https://dikhsha.gov.in/play/collection/do_3126052446471_0451218763</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Enjoy watching the video of conversation and repeat after the video. • Fill in the blanks to complete your introduction and practice the same.
English		- -	01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.	QR code on the page No. 48 of the textbook	<ul style="list-style-type: none"> • Talk with your parents/ relatives and introduce yourself with the help of

			01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English. 01.17.17 Uses stock expressions in face to face interactions.	https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524464710451218763	given prompts.
English		- -	01.17.16 Responds appropriately to commands given by teachers etc. 01.17.13 Identifies different shapes. 01.17.19 Associates words with pictures.	---	(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment) <ul style="list-style-type: none"> Trace the dots on page No. 47 of your textbook to complete the shapes. Can you name these shapes? Colour these shapes with your favourite colours.
English	Week 4	5.10 Fun Time	01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly. 01.17.13 Identifies different	QR code on the page No. 50 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/	(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment) <ul style="list-style-type: none"> Join the dots to complete the letters and

			<p>shapes.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p> <p>01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly.</p>	<p>do_3126052447633_2441626484</p>	<p>pictures on the page No. 18</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tell the English word for each picture and read aloud the alphabet at left. • Colour the pictures. • Can you tell a story with these pictures?
English		<p>UNIT SIX</p> <p>6.1 Days of the Week</p>	<p>01.17.08 Listens to English words, greetings, polite forms of expression, simple sentences and responds in English or mother tongue.</p> <p>01.17.14 Counts numbers up to 10.</p>	<p>QR code on the page No. 51 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052448666_5830426485?contentId=do_313014321_8562908161242</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Listen the rhyme from video carefully. • Sing along the rhyme with the video and enact.
English		- -	<p>01.17.08 Listens to English words, greetings, polite forms of expression, simple</p>	<p>QR code on the page No. 51 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052448666_5830426485?contentId=do_313014321_8562908161242</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Listen to the names of months and repeat. • Read aloud the months from textbook.

			sentences and responds in English or mother tongue. 01.17.14 Counts numbers up to 10.	in/play/collection/do_31260524486665830426485?contentId=do_3130143218562908161242	
English		- -	01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English. 01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.	QR code on the page No. 51 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524486665830426485?contentId=do_3130143218562908161242	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the calendar on page No. 50 of your textbook. • Find the names of the days and read them aloud.
English		- -	01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.16 Responds appropriately to commands given by teachers etc.	QR code on the page No. 51 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524486665830426485?contentId=do_3130143218562908161242	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the calendar on page No. 50 of your textbook and answer following questions. <ol style="list-style-type: none"> 1. How many Sundays are there in January? 2. Look at the calendar and put the days of the week in

				8562908161242	the proper order.
Month: January 2021					
English	Week 1	6.2 Action Time	01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly. 01.17.16 Responds appropriately to commands given by teachers etc.	QR code on the page No. 52 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524612757_094426487	(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment) <ul style="list-style-type: none"> Listen to the instructions, observe them in the video. Listen to the instructions and enact.
English		6.3 Fun Time	01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly. 01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly. 01.17.19 Associates words with pictures.	QR code on the page No. 53 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052462452_2444826488	(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment) <ul style="list-style-type: none"> Join the dots on page No. 52 of your textbook to complete the alphabets and pictures. Tell the English words for the pictures and read the alphabets.

					<ul style="list-style-type: none"> • Colour the pictures with attractive colours. • Tell a story with the help of these pictures.
English	Week 2	6.4 We love vegetables	<p>01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p> <p>01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English.</p>	<p>QR code on the page No. 54 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052463474_1964826489</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and tell their names in your mother tongue. • Listen their names in English and repeat to learn.
English		6.5 A Vegetable Basket	<p>01.17.12 Listens and enjoys fables and short stories.</p> <p>01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems.</p> <p>01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.</p>	<p>QR code on the page No. 55 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126053013237_4323219439</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Listen to the audio and repeat after it. • Listen and repeat the names of the vegetables. • Add names of other vegetables to it.

English	Week 3	6.6 My Vegetables	01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems. 01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English. 01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.	QR code on the page No. 56 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524706323660826491	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and listen to the audio carefully. • Repeat the sentences and enact. • Read the sentences from the textbook.
English		6.7 Rainbow and the Colours	01.17.04 Sings / Recites poems / rhymes with proper rhythm and actions. 01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems.	QR code on the page No. 57 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524716509593626492	<ul style="list-style-type: none"> • Listen the rhyme in the video carefully. • Sing the poem and enact.
English		- -	01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.16 Responds appropriately to commands given by teachers etc.	QR code on the page No. 57 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260524716509593626492	<ul style="list-style-type: none"> • Join the colours to the related pictures of the things.

			01.17.13 Identifies different shapes.		
English		- -	01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.16 Responds appropriately to commands given by teachers etc. 01.17.19 Associates words with pictures.	QR code on the page No. 57 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052471650_9593626492	<ul style="list-style-type: none"> • Read the names of colours. • Match the colours and their names.
English		- -	01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.08 Listens to English words, greetings, polite forms of expression, simple sentences and responds in English or mother tongue. 01.17.09 Speaks about self	QR code on the page No. 57 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052471650_9593626492	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and listen to the questions carefully. • Pay attention as you listen the answers. • Repeat the questions and answers with your family members/ relatives/ brother/ sister.

			/ situations / pictures in English.		
English	Week 4	6.8 How Are You?	01.17.06 Understands the sequence of events and stories in simple narration. 01.17.18 Narrates / Enacts a familiar story or event.	QR code on the page No. 58 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052480219_9552018764	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and listen the sentences. • Repeat the sentences and enact.
English		- -	01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English. 01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.08 Listens to English words, greetings, polite forms of expression, simple sentences and responds in English	QR code on the page No. 58 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052480219_9552018764	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and listen to the dialogues. • Speak with your parents/ family members and tell how you are feeling.

			or mother tongue.		
English		6.9 Let's Play	01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures. 01.17.19 Associates words with pictures. 01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.	QR code on the page No. 59 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052482193_2441618765	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures carefully. • Listen to the questions and understand how to answer. • Answer the questions appropriately.
English		- -	01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures. 01.17.19 Associates words with pictures. 01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.09 Speaks about self / situations /	QR code on the page No. 59 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052482193_2441618765	<ul style="list-style-type: none"> • Speak with your parents/ family members. • Listen to the questions and answer.

			pictures in English.		
Month: February 2021					
English	Week 1	UNIT SEVEN 7.1 Twinkle, Twinkle, Little Star	01.17.04 Sings / Recites poems / rhymes with proper rhythm and actions. 01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems.	QR code on the page No. 60 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052485820_3340826493	<ul style="list-style-type: none"> • Listen and enjoy the song. • Sing the song with action.
English		- -	01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly.	QR code on the page No. 60 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052485820_3340826493	<ul style="list-style-type: none"> • Listen to the words. • Keep finger on each word and repeat after the audio. • Read the words without audio.
English		7.2 Farm House	01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.	QR code on the page No. 61 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052485820_3340826493	<ul style="list-style-type: none"> • Look and tell which things you see in the picture. • Find the words in the

			01.17.19 Associates words with pictures.	in/play/collection/do_3126052491882_6598426494	picture and read them aloud.
English		- -	01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English. 01.17.10 Uses nouns such as 'boy', 'sun' and prepositions like 'in', 'on', 'under' etc. 01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.	QR code on the page No. 61 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052491882_6598426494	<ul style="list-style-type: none"> • Read the questions in the textbook. Take help of your parents/ family members if needed. • Observe the picture and answer the questions appropriately.
English	Week 2	7.3 Let's Talk	01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures. 01.17.19 Associates words with pictures. 01.17.09 Speaks about self / situations /	QR code on the page No. 62 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052493986_5292826495	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the picture and tell what you do see in your mother tongue. • Listen the sentences in English and repeat with the audio. • Read the sentences from the textbook and

			<p>pictures in English.</p> <p>01.17.18 Narrates / Enacts a familiar story or event.</p>		<p>practice them.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Use the sentences in your conversation at home.
English		7.4 Brush your Teeth	<p>01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems.</p> <p>01.17.04 Sings / Recites poems / rhymes with proper rhythm and actions.</p> <p>01.17.12 Listens and enjoys fables and short stories.</p>	<p>QR code on the page No. 63 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052495510_5689626496</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Listen to the poem and enjoy the rhythm. • Repeat the poem with video. • Sing loud and enact the poem.
English	Week 3	7.5 Good Habits	<p>01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p> <p>01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English.</p>	<p>QR code on the page No. 64 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052496697_6716818766</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and tell what you do see. Use your mother tongue if needed. • Listen to the sentences in English and repeat. • Read the sentences from the textbook and use them in your speaking at

			01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.		home.
English		7.6 Fun Time	01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly. 01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly. 01.17.19 Associates words with pictures.	QR code on the page No. 65 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052501453_9468826498	(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment) <ul style="list-style-type: none"> Join the dots on page No. 64 of your textbook and complete the pictures and letters. Tell the English words for each picture. Colour the pictures attractively. Tell a story with the help of these pictures.
English	Week 4	UNIT EIGHT 8.1 Who are you dear?	01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems. 01.17.04 Sings / Recites poems / rhymes with proper rhythm and actions.	QR code on the page No. 66 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052502951	<ul style="list-style-type: none"> Look at the pictures and tell the names of professionals. Watch the video and listen the descriptions carefully.

			01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.18 Narrates / Enacts a familiar story or event.	6083226499	<ul style="list-style-type: none"> • Repeat after the video and sing with action. • Read the descriptions from the textbook.
English		- -	01.17.19 Associates words with pictures. 01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.	QR code on the page No. 66 of the textbook https://dikhsha.gov.in/play/collection/do_31260525029516083226499	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and answer the question, Who is this?
Month: March 2021					
English	Week 1	8.2 Word Bag	01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures. 01.17.19 Associates words with pictures. 01.17.05 Listens and gives	QR code on the page No. 67 of the textbook https://dikhsha.gov.in/play/collection/do_31260525049094144026500	<ul style="list-style-type: none"> • With the help of parents, make some cards of pictures. • Put these picture cards in a bag. • Make some cards and write the words for

		<p>appropriate verbal / non-verbal responses.</p> <p>01.17.16 Responds appropriately to commands given by teachers etc.</p> <p>01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly.</p> <p>01.17.11 Writes simple words like 'fan', 'hen', 'rat', etc.</p>		<p>those pictures on them.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Put these word cards in another bag. • Pick out one card from each bag and match the picture with word. • If the picture card is not matched with the word card, pick out another picture card. • Play the game until you get the picture card matching with the word card.
English	8.3 Bingo	<p>01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p> <p>01.17.05 Listens and gives appropriate verbal /</p>	<p>QR code on the page No. 68 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260525220551884826501</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and tell what you do see. Use your mother tongue if needed. • Listen carefully to the sentences describing pictures. • After listening, write the

			non-verbal responses. 01.17.14 Counts numbers up to 10.		number of correct sentence for each picture. <ul style="list-style-type: none"> • Read the sentences aloud.
English	Week 2	8.4 Traffic Signals	01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems. 01.17.04 Sings / Recites poems / rhymes with proper rhythm and actions.	QR code on the page No. 69 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052524222_3820826503	<ul style="list-style-type: none"> • Listen to the song carefully and repeat. • Sing the song with actions.
English		- -	01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses. 01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly. 01.17.16 Responds appropriately to commands	QR code on the page No. 69 of the textbook https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052524222_3820826503	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the picture of traffic light. • Understand the action for each colour. • With the help of your parents, make a traffic light at home. (You can make two circles to cover two lights)

			given by teachers etc.		<ul style="list-style-type: none"> Look at the traffic light and act accordingly.
English		- -	<p>01.17.13 Identifies different shapes.</p> <p>01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly.</p>	<p>QR code on the page No. 69 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260525242223820826503</p>	<p>(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment)</p> <ul style="list-style-type: none"> Draw the traffic signals with the help of your parents and tell what they are saying.
English		8.5 Dressing Dolly	<p>01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p> <p>01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English.</p>	<p>QR code on the page No. 70 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260525253573836826504</p>	<ul style="list-style-type: none"> Look at the pictures and tell what you do see. Listen to the questions carefully and understand how to answer. Work with your parents/ family members and answer the questions to them.
English	Week 3	8.6 Get Ready for the School	<p>01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English.</p>	<p>QR code on the page No. 71 of the textbook</p>	<ul style="list-style-type: none"> Look at the pictures and describe what you do see.

			01.17.10 Uses nouns such as 'boy', 'sun' and prepositions like 'in', 'on', 'under' etc.	https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260525264533094426505	<ul style="list-style-type: none"> • Listen the conversation from video carefully. • Repeat the conversation and enact with your parents/ family members.
English	Week 4	8.7 Fun Time	<p>01.17.07 Carries out simple instructions, commands and acts accordingly.</p> <p>01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p>	<p>QR code on the page No. 72 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260525274144768018768</p>	<p>(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Join the dots on page No. 71 of your textbook to complete the pictures. • Tell the English words for these pictures and read the related letter. • Colour these pictures beautifully. • Can you tell a story with these pictures?
Month: April 2021					

English	Week 1	8.8 We Like Cooking	<p>01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and pictures.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p> <p>01.17.08 Listens to English words, greetings, polite forms of expression, simple sentences and responds in English or mother tongue.</p> <p>01.17.09 Speaks about self / situations / pictures in English.</p> <p>01.17.05 Listens and gives appropriate verbal / non-verbal responses.</p>	<p>QR code on the page No. 74 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052528419_5532826506</p>	<p>(As per revised syllabus Only for self-study - Not for assessment)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and tell what these people are doing. Use your mother tongue if needed. • Listen to the sentences in video carefully and repeat. • Read the sentences with help of the video. • Read the sentences without video/audio support. • Listen/read the questions and answer them appropriately.
English		- -	<p>01.17.01 Learns and names English words for familiar objects and</p>	<p>QR code on the page No. 74 of the textbook</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the pictures and tell their names. Use your mother tongue if

			<p>pictures.</p> <p>01.17.13 Identifies different shapes.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p>	<p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260525284195532826506</p>	<p>needed.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Watch the video carefully and understand English words for each object. • Repeat the English words for these objects. • Read these words aloud.
English	Week 2	8.9 The Fox and the Crane	<p>01.17.12 Listens and enjoys fables and short stories.</p> <p>01.17.18 Narrates / Enacts a familiar story or event.</p> <p>01.17.19 Associates words with pictures.</p>	<p>QR code on the page No. 75 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260525295214592018769</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Describe the pictures. • Look at the video and listen the story carefully. • Repeat the story in your words and enact.
English	Week 3	8.10 English Letters	<p>01.17.02 Recognizes / Identifies letters of the alphabet and their sounds correctly.</p> <p>01.17.03 Differentiates between small and</p>	<p>QR code on the page No. 76 of the textbook</p> <p>https://diksha.gov.in/play/collection/do_3126052530529</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Look at the English letters and read them aloud. • Tell the sound each letter makes. • Copy these letters neatly

			capital letters in print. 01.17.14 Counts numbers up to 10.	9763218770	in your notebook. <ul style="list-style-type: none"> • Make letter cards. • Write your and family members names with your letter cards.
English	Week 4	8.11 School is over	01.17.15 Enjoys rhymes, songs and poems. 01.17.04 Sings / Recites poems / rhymes with proper rhythm and actions.	https://diksha.gov.in/play/collection/do_31260522985846374426451?contentId=do_3130143227104296961272	<ul style="list-style-type: none"> • Listen to the song and repeat. • Sing along the song and enact.

Ref:

Pg.34, Academic Syllabus Revised 18.pdf